

**PREHLAD O CELKOVÝCH VÝSLEDKOCH PREVIEROK
ZABEZPEČENIA KVALITY ŠTATUTÁRNEHO AUDITU VYKONANÝCH
ÚRADOM PRE DOHĽAD NAD VÝKONOM AUDITU
ZA ROK 2019**

Obsah

1. Úvod	1
2. Zameranie vykonaných previerok	2
3. Priebeh vykonaných previerok a personálne obsadenie skupín v roku 2019	2
4. Sumarizácia hlavných záverov a zistení z previerok	4
5. Identifikované rizikové oblasti	5
6. Vyhodnotenie prvého trojročného cyklu	5
7. Využitie záverov vykonaných previerok v ďalšom období	6

1. Úvod

Zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „[zákon č. 423/2015 Z. z.](#)“) ustanovil od 17.06.2016 Úradu pre dohľad nad výkonom auditu (ďalej aj „Úrad“) kompetenciu vykonávať previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu podľa § 35 zákona č. 423/2015 Z. z.

Úrad vykonáva previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu (ďalej aj „previerky“) u štatutárnych audítorov a audítorských spoločností vykonávajúcich štatutárne audity v subjektoch verejného záujmu alebo v obchodných spoločnostiach podľa § 2 ods. 15 písm. f) zákona č. 423/2015 Z. z. (ďalej aj „veľké obchodné spoločnosti“) na území Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 35 ods. 1 zákona č. 423/2015 Z. z. Podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona č. 423/2015 Z. z. nie je dotknuté oprávnenie Úradu vykonávať previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu aj u štatutárnych audítorov a audítorských spoločností, ktoré nevykonávajú štatutárne audity v subjektoch verejného záujmu alebo vo veľkých obchodných spoločnostiach. Tým, že Úrad vykonáva aj dohľady podľa § 36 zákona č. 423/2015 Z. z., sa pri zostavovaní harmonogramu previerok a dohľadov snaží prihliadať na to, aby nedochádzalo k duplicitnému výkonu dohľadu a previerky v tom istom subjekte počas rovnakého roka. Výnimku tvoria prípady mimoriadnych dohľadov alebo mimoriadnych previerok, o výkone ktorých rozhodne [Výbor pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu](#).

Úrad začal od roku 2017 vykonávať previerky s prihliadnutím na trojročný cyklus vykonania previerky vyžadovaný príslušnou legislatívou a zohľadňujúc pri tom rozsah a zložitosť činnosti preverovaného subjektu. Trojročný cyklus Úradu začal dňa 17.06.2016, kedy podľa účinnosti

zákona č. 423/2015 Z. z. Úrad nadobudol kompetenciu vykonávať previerky. V tomto období Úrad vykonával aj dohľady podľa § 36 zákona č. 423/2015 Z. z. Prvý trojročný cyklus bol ukončený dňa 16.06.2019.

V nadväznosti na § 35 ods. 8 zákona č. 423/2015 Z. z. Úrad pre dohľad nad výkonom auditu zostavil tento Prehľad o celkových výsledkoch previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu, ktoré začali v kalendárnom roku 2019.

2. Zameranie vykonaných previerok

Previerky majú byť primerané rozsahu a zložitosti činnosti preverovaného štatutárneho audítora a audítorskej spoločnosti, pričom kontrolóri Úradu posudzujú najmä:

- dodržiavanie medzinárodných audítorských štandardov (ďalej aj „ISA“), ustanovení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (ďalej aj „nariadenie“), zákona č. 423/2015 Z. z., medzinárodného štandardu na kontrolu kvality 1, Etického kódexu audítora, vnútorných predpisov Úradu a [Slovenskej komory auditorov](#),
- požiadavky na nezávislosť štatutárneho audítora,
- množstvo a kvalitu vynaložených zdrojov, najmä množstvo a kvalitu personálneho zabezpečenia štatutárneho auditu, počet hodín strávených pri výkone štatutárneho auditu,
- primeranosť výšky poplatkov za štatutárny audit,
- nastavenie systému vnútornej kontroly kvality audítorskej spoločnosti.

Cieľom previerok vykonávaných Úradom bolo jednak overenie nastavenia systému vnútornej kontroly kvality preverovaného subjektu a tiež overenie postupov pri vykonávaní štatutárneho auditu podľa ISA na vybranej audítorskej dokumentácii.

3. Priebeh vykonaných previerok a personálne obsadenie skupín v roku 2019

Previerky boli vykonávané v súlade s § 35 zákona č. 423/2015 Z. z. a vnútorným predpisom Úradu [Práva a povinnosti preverovaných subjektov pri výkone previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu](#) (ďalej aj „Práva a povinnosti preverovaných subjektov“), ktorý je účinný od 01.05.2017.

Oznámenie o začatí výkonu previerky spolu so žiadosťou o poskytnutie informácií (vo forme dotazníka) zasielal Úrad preverovanému subjektu pred začatím výkonu previerky tak, aby mal preverovaný subjekt dostatočný čas na prípravu podkladov na výkon previerky.

Predmetom previerok v roku 2019 bolo najmä overenia dodržiavania platnej legislatívy uvedenej v bode 2. tohto prehľadu, so špeciálnym prihliadnutím najmä na nasledovné oblasti:

- tón zhora,
- etika a nezávislosť,
- akceptácia zákazky a opakujúce sa zákazky,
- záležitosti súvisiace s partnermi,
- záležitosti súvisiace so zamestnancami,
- metodika,
- vzdelávanie,

- konzultácie,
- previerky kontroly kvality zákazky,
- ďalšie previerky kontroly kvality,
- audítorská dokumentácia a ochrana údajov,
- interné monitorovanie,
- sťažnosti a obvinenia,
- využívanie centier zdieľaných služieb.

Preverovaným obdobím bolo obdobie od 17.06.2016 do dňa začatia výkonu previerky u preverovaného subjektu.

Kontrolná skupina Úradu bola zostavená podľa veľkosti, zložitosti nastavenia systému a portfólia auditovaných účtovných jednotiek preverovaného subjektu a pozostávala z interných zamestnancov Úradu a externých spolupracujúcich osôb (štatutárni audítori s pozastavenou licenciou, vyčiarknutí štatutárni audítori a nepraktizujúce osoby).

Do výkonu previerok, ktoré začali v roku 2019, boli zapojení 4 interní zamestnanci Úradu a 15 osôb spolupracujúcich s Úradom na základe dohôd o vykonaní práce. Výkonu previerok predchádzala séria školení zabezpečovaná Úradom, v ktorej bude Úrad pokračovať aj v roku 2020.

Výkon previerky prebiehal zväčša v priestoroch preverovaného subjektu v rozsahu 2 - 5 pracovných dní, celková dĺžka výkonu previerky závisela najmä od veľkosti preverovaného subjektu a rozsahu jeho činností.

Cieľom overovania v rámci vykonaných previerok bolo najmä zhodnotiť, či preverované subjekty majú zavedený systém kontroly kvality a vykonávajú svoje činnosti tak, aby bola zabezpečená primeraná kvalita štatutárneho auditu. Dodržiavanie nastavených pravidiel a postupov bolo overené testovaním na konkrétnych audítorských spisoch. Kontrolóri po výkone previerky u preverovaného subjektu zosumarizovali a zhodnotili všetky zistené skutočnosti a zaznamenali ich do pracovnej dokumentácie, ktorá je súčasťou spisu z previerky.

V súlade s článkom 26 ods. 8 nariadenia boli zistenia a závery z previerky oznámené preverovanému subjektu, pričom preverovaný subjekt mal možnosť poskytnúť k nim svoje stanovisko. Každý z preverovaných subjektov sa v určenej lehote vyjadril k zisteniam a k skutočnostiam identifikovaným počas previerky.

Následne bola príslušná dokumentácia v súlade s vnútornými predpismi Úradu predložená na zasadnutie Výboru pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu. Členovia Výboru pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu vyhodnotili predložené dokumenty z previerky a rozhodli o ďalšom postupe. Zároveň v súlade s § 35 ods. 6 zákona č. 423/2015 Z. z. určili odporúčania a lehoty na odstránenie zistených nedostatkov, pričom bola zohľadnená najmä závažnosť zistení, čas trvania zistení, rozsah ich prípadných následkov a iné skutočnosti. Výbor pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu poveril generálneho riaditeľa Úradu, aby o týchto odporúčaní informoval preverovaný subjekt. Pri lehotách na elimináciu identifikovaných zistení alebo rizík sa prihliadlo na podmienku nariadenia, podľa ktorého toto obdobie nemá v prípade odporúčaní týkajúcich sa systému vnútornej kontroly kvality presiahnuť 12 mesiacov.

Za ukončenie previerky sa v súlade so Zásadami previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu (ďalej aj „Zásady“) považuje oboznámenie preverovaného subjektu so Správou

z previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu. Počas stretnutia generálny riaditeľ Úradu spolu s kontrolórmi stručne zosumarizovali priebeh a závery z previerky. V prípade, že boli identifikované hlavné zistenia alebo identifikované skutočnosti, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, Úrad informoval preverovaný subjekt o odporúčaní na predchádzanie vzniku zistení vyplývajúcich z previerky. Zúčastnení sa na stretnutiach dohodli, že preverovaný subjekt zašle Úradu písomnú informáciu o prijatí odporúčaní a písomnú správu o implementácii prijatých opatrení v praxi. Doručení správu o implementácii prijatých opatrení v praxi bude Úrad priebežne posudzovať a závery z posúdenia budú zahrnuté do programu ďalšej previerky alebo dohľadu, prípadne budú komunikované preverovanému subjektu.

4. Sumarizácia hlavných záverov a zistení z previerok

V nadväznosti na schválené Zásady Úrad zaviedol z výkonu previerok šandardizované hodnotenie preverovaného subjektu. Na výsledné hodnotenie príslušného preverovaného subjektu mal vplyv:

- záver z hodnotenia nastavenia systému preverovaného subjektu,
- výsledok testovania systému vykonaného vo vybraných preverovaných oblastiach,
- výsledky z testovania dodržiavania Medzinárodných audítorských štandardov (ISA) na vybraných audítorských spisoch a
- identifikované rizikové oblasti, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť.

Na hodnotenie boli využité nasledovné stupne:

Tab. č. 1 Hodnotiaca stupnica

Stupeň hodnotenia	Identifikované skutočnosti ovplyvňujúce hodnotenia	Počet preverovaných subjektov, ktoré dosiahli uvedený stupeň hodnotenia v roku 2019
1.	žiadne zistenia, zistenia s nízkou závažnosťou bez potreby prijatia nápravných opatrení	2
2.	zistenia so strednou závažnosťou, ktoré môžu byť odstránené prijatím vhodných nápravných a preventívnych opatrení	5
3.	významné zistenia, ku ktorým je potrebné prijať nápravné opatrenia na urýchlené odstránenie	3
4.	systém nie je zavedený, nie je funkčný resp. testovanie nepotvrdilo uplatňovanie systému v konkrétnej činnosti preverovaného subjektu	0

Úrad začal v roku 2019 previerku v 15 audítorských spoločnostiach, z toho k 31.12.2019 nebolo ukončených 5 previerok (tieto začali v druhom trojročnom cykle).

Počas výkonu previerok Úrad identifikoval najmä nasledovné hlavné zistenia:

- nedostatočne vypracovaná a aplikovaná metodika pri výkone štatutárneho auditu, vrátane vybranej vzorovej audítorskej dokumentácie (napr. testovanie všeobecných a aplikačných IT kontrol, výber vzorky),
- nedostatočne vypracované a nedodržané nastavené postupy preverovaného subjektu podľa ISQC 1 najmä v oblastiach akceptácie zákazky, etiky a nezávislosti, audítorskej dokumentácie, previerky kontroly kvality zákazky, sťažností a obvinení,
- nevypracovaná ročná správa o prijatých opatreniach,
- nedostatočná komunikácia s výborom pre audit, vrátane nepredloženia dodatočnej správy určenej pre výbor pre audit,
- nedostatočné plnenie oznamovacích povinností voči Úradu,

- nedostatky v správe o transparentnosti,
- nedostatky v správe audítora.

5. Identifikované rizikové oblasti

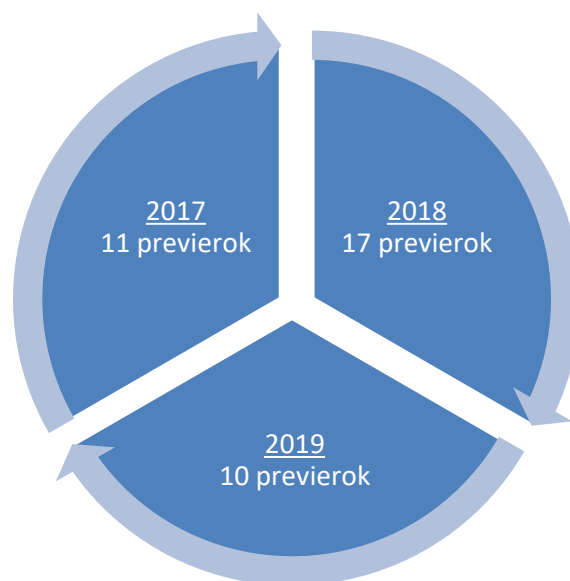
Počas previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu vykonaných v roku 2019 Úrad identifikoval najmä nasledovné oblasti so zvýšeným rizikom, ktorým odporučil venovať zvýšenú pozornosť:

- nastavenie a dodržiavanie pravidiel a postupov preverovaného subjektu v súlade s ISQC 1 v oblasti akceptácie zákazky, etiky a nezávislosti, metodiky, audítorskej dokumentácie, interného monitorovania a previerok kontroly kvality zákaziek,
- zaradenie školení v oblasti etiky a nezávislosti a profesionálneho skepticizmu do plánu vzdelávania,
- zabezpečenie dostatočnej výšky poistnej sumy na poistenie profesijnej zodpovednosti za škodu,
- dodržiavanie zákonom stanovenej lehoty na kompletizáciu audítorskej dokumentácie,
- zabezpečenie dostatočnej ochrany dát auditovaných klientov.

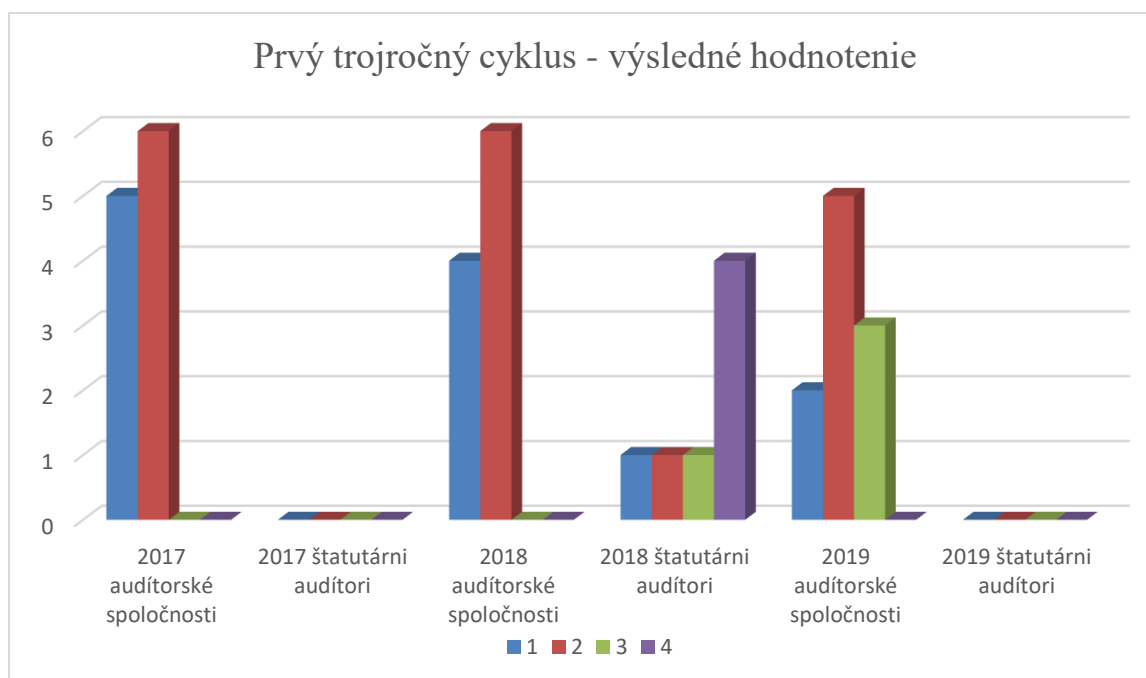
K identifikovaným hlavným zisteniam, ako aj rizikovým oblastiam prebehla komunikácia s príslušnými preverovanými subjektami. Niektoré menšie preverované subjekty v rámci komunikácie k identifikovaným zisteniam a rizikovým oblastiam poukázali na zvýšenú administratívnu náročnosť a nárast formálnych postupov v súvislosti s požiadavkami vyplývajúcimi z legislatívy platnej od 17.06.2016.

6. Vyhodnotenie prvého trojročného cyklu

Úrad ukončil dňa 16.06.2019 prvý trojročný cyklus previerok, v ktorom vykonal spolu 38 previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu, z toho 31 bolo vykonaných v audítorských spoločnostiach a 7 u štatutárnych audítorov.

Graf č. 1 Počet vykonaných previerok za prvý trojročný cyklus

Graf č. 2 Výsledné hodnotenie z vykonaných previerok

Vzhľadom na skutočnosť, že u preverovaných subjektov vykonal Úrad previerku v takomto rozsahu prvýkrát, bolo by predčasné vyhodnocovať, či dosiahnutý stupeň hodnotenia bol v jednom roku lepší/horší ako v roku predchádzajúcom a či kvalita vykonávaných štatutárnych auditov a nastavenie vnútorného systému kontroly kvality sa z roka na rok zlepšuje/zhoršuje.

Úrad začal v roku 2019 v rámci druhého trojročného cyklu vykonávať previerky u tých subjektov, v ktorých bola v roku 2017 vykonaná previerka prvýkrát. U týchto subjektov bude možné v roku 2020 a v nasledujúcich rokoch vyhodnotiť, či prijaté opatrenia z prvej previerky prispeli k zvýšeniu kvality vykonávaných auditov a k účinnému nastaveniu vnútorného kontrolného systému preverovaných subjektov, čo by malo potvrdiť aj lepšie výsledné hodnotenie z opakovanej previerky.

7. Využitie záverov vykonaných previerok v ďalšom období

Úrad vykonávané previerky priebežne analyzuje s cieľom ich efektívnejšieho nastavenia a ďalšieho výkonu tak, aby sa znížila administratívna náročnosť na strane Úradu ako aj na strane preverovaných subjektov. Úrad pri opakovaných previerkach zväži rozsah dokumentácie požadovanej na výkon previerky a v prípadoch, kde bolo nastavenie vnútorného kontrolného systému overené, bude Úrad posudzovať iba zmeny, ktoré nastali v jednotlivých oblastiach a následne bude testovať vo väčšom rozsahu ich dodržiavanie v praxi.

Vzhľadom na primeranú databázu poznatkov vypracoval Úrad v roku 2019 sadu vzorových dotazníkov, ktoré začal v druhom cykle previerok používať. Na základe praktických skúseností z prvého cyklu začal Úrad v roku 2019 s prípravou detailnej metodologickej príručky k výkonu previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu. Úrad predpokladá jej dokončenie a implementáciu pri výkone previerok v roku 2020.

Úrad v roku 2019 predložil Výboru európskych orgánov pre dohľad nad výkonom auditu ([CEAOB](#)) prehľad najčastejších zistení identifikovaných v rámci previerok vykonaných v roku 2018.

Z dosiaľ dostupných poznatkov je možné vyvodit' nasledovné sumárne informácie ovplyvňujúce výkon previerok v budúcnosti:

- dostatočná príprava požiadaviek a komunikácia s preverovaným subjektom ešte pred začatím previerky zabezpečuje jednoduchší priebeh a aj dĺžku trvania previerky;
- zavedenie testovania nastavených systémov internej kontroly kvality a postupov vykonávania štatutárnych auditov v preverovaných subjektoch vo väčšom rozsahu, umožní kontrolórom lepšie posúdiť a zhodnotiť reálnu implementáciu požiadaviek vyplývajúcich z medzinárodného štandardu kontroly kvality ISQC 1, ISA a platnej legislatívy;
- Úrad predpokladá, že intenzívnejšia komunikácia so Slovenskou komorou audítorov ohľadom identifikovaných zistení z previerok, bude mať dopad aj na oblasť sústavného vzdelávania štatutárnych audítorov a asistentov štatutárnych audítorov organizovaných Slovenskou komorou audítorov.

Prehľad o celkových výsledkoch previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu vykonaných Úradom za rok 2019 je dostupný pre štatutárnych audítorov, audítorské spoločnosti ako aj verejnosť na jeho webovom sídle.